

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2024/25

Sætreskogen barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	4
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	4
3.2.1 MANGFOLD.....	4
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	6
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	6
4.1 OMSORG	7
4.2 LEK	7
4.3 DANNING.....	8
4.4 LÆRING	8
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	9
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	9
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	10
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	12
5 BARNES MEDVIRKNING	13
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	13
6.1 PROGRESJON	14
6.2 DIGITAL PRAKSIS.....	14
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	15
7 OVERGANGER.....	15
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	16
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	16
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	16
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	18
9. AKTIVITETER / ÅRSHJUL.....	20
10. PLAN FOR VURDERING.....	21
11. KILDER OG REFERANSER	26

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 09.09.24

Barnehagens styrer: Tone Haugersveen
Årsplanen sendes ut på e-post.
Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Vi er opptatt av et godt utviklings og læringsmiljø for både barn og voksne. Vennskap og trygghet er vår røde tråd, og ved hjelp av vennskap bygger vi felles opplevelser. Det gir barna trygghet som er grunnleggende for læring.

Tradisjonene våre som er oppført i oversikt over Året, er viktige for oss. Her gleder vi oss sammen med barna, og arbeidet i fellesskap gir oftest gode resultat.

Lek er grunnleggende satsning, og i år skal vi også ha språk og mangfold som våre satsningsområder.

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Vi jobbet med mangfold i barnehagen foregående periode også, men ettersom vi hele tiden får påfyll på området, ønsker vi å videreføre det.

Språk og kommunikasjon er det andre området vårt. Det er alltid viktig, og i år har vi også flere med andre språk, så tegn til tale blir viktigere. Det jobbes det med på hele huset.

Se nedenfor om satsningsområdene og tiltakene.

3.2 Satsingsområdene

3.2.1 MANGFOLD

Begrepet "mangfold" favner breitt. Det refererer til tilstedeværelsen av ulike typer mennesker, perspektiver, bakgrunner og erfaringer i et samfunn. Det inkluderer forskjeller i etnisitet, kultur og

tradisjon, religion, språk, alder, kjønn, seksuell orientering, utdanning og arbeid. Mangfold fremmer et rikere, mer inkluderende miljø ved å anerkjenne og verdsette disse forskjellene. Barnehagen fungerer som et mikro-samfunn. Ved å jobbe med mangfold forbereder vi barna på et liv i et komplekst samfunn, der forståelse og samarbeid med mennesker som er forskjellige fra en selv er avgjørende. Arbeidet med mangfold bidrar videre til å fremme likestilling og rettferdighet ved å utfordre stereotyper og fordommer. Slike er det mange av i dagens samfunn, og det må jobbes konsekvent for å motarbeide og slå ned på dem. Gjennom arbeidet vårt med mangfold søker vi å gi alle barn like muligheter for deltakelse og utvikling. I tillegg vil vi bidra til at de utvikler en sterkere identitetsfølelse og selvforståelse samt en større åpenhet og nysgjerrighet for andre mennesker og perspektiver. Vi ønsker at arbeidet vårt vil legge grunnlaget for en mer inkluderende og forhåpentligvis mer fredfull framtid, både for det enkelte barn og for samfunnet som helhet.

Barnehagens tiltak:

- Vi er opptatte av å skape et trygt og inkluderende fellesskap i barnehagen vår, hvor alle barna blir sett, hørt og verdsatt for den de er.
- Vi benytter bøker, leker og annet materiell som reflekterer eksempelvis ulike kulturer, språk, familiekonstellasjoner, kjønn og identitet.
- Vi planlegger og gjennomfører aktiviteter som markerer ulike kulturelle tradisjoner og høytider. I denne forbindelse søker vi å ha dialog med dere foresatte som sitter på mye kunnskap og erfaring.
- Vi samtaler om, og oppmuntrer til refleksjon og dialog om temaer som identitet, forskjeller og likheter. Dette gjør vi bl.a. både "her- og- nå", i samlinger og gjennom ulike temaopplegg.
- Vi legger til rette for at barn med spesielle behov får den støtten de trenger for å kunne delta fullt ut i barnehagens aktiviteter.

3.2.2.SPRÅK

Å jobbe med språk og kommunikasjon i barnehagen er essensielt fordi det danner grunnlaget for barns sosiale, emosjonelle og kognitive utvikling. Gjennom språk lærer barna å uttrykke følelser, behov og tanker, noe som styrker deres evne til å samhandle med andre. Det fremmer også barnas evne til å forstå verden rundt seg og utvikler deres evne til kritisk tenkning. Språklig utvikling er en nøkkel for å

lykkes i skolen og i samfunnet. Ved å støtte barns språkutvikling tidlig, legges et solid fundament for videre læring. Derfor vil vi jobbe spesielt med dette fagområdet dette barnehageåret.

Barnehagens tiltak:

- **Språkleker og aktiviteter** som bruk av sanger, rim, regler og fortellinger kan gjøre språklæring morsom og engasjerende for barna.
- **Daglige samtaler** som oppmuntrer barna til å delta i samtaler gjennom hele dagen, enten det er under måltider, i garderoben eller under lek.
- **Språkgrupper** som handler om å arbeide med mindre grupper av barn for å gi mer målrettet språkopplæring. Dette kan være spesielt nyttig for barn som trenger ekstra støtte.
- **Bruk av bøker:** Lesing av bøker sammen med barna er en utmerket måte å utvide deres ordforråd og forståelse på. Vi er bibliotekbarnehage og foreldrene får låne bøker med seg hjem.
- **Visuell støtte** innebærer bruk av bilder, symboler og tegn for å støtte språkutviklingen, spesielt for barn som har språkvansker eller er flerspråklige.
- **Tegn til tale** brukes på hele huset, og vi får opplæring også gjennom kurset Ebbe Nebb. Som er et prosjekt med "Visuell støtte året rundt".

3.3 Kompetanseutvikling

Barnehagen arbeider med kompetansegivende tiltak gjennom hele barnehageåret. Personalet får tilbud om kurs, og vi deltar på fagdager og fagsamlinger for å holde oss faglig oppdatert. Vi har også et system for å videreformidle fra kursene på personal og avdelingsmøter. I sonen har vi også utvidet lederteam der pedagogene i fellesskap får kompetanseheving, gode diskusjoner og meningsutvekslinger. Noen avdelinger har også fått veiledning og dermed utvikling via Class.

Vi er opptatt av å finne ut om vi gjør det vi sier at vi gjør, og vi tør å stille spørsmål ved praksisen. Refleksjon er nyttig for å heve kompetansen til de ansatte.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og

samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Legger til rette for inkludering, felleskap
- Bruker navn på barna, viktig å bli sett som individ
- Fokus på individuelle behov
- Vi har bøy i knærne, og er til stede på barnas nivå
- Fokus på det positive, positive handlinger
- Alltid tilgjengelig for kos og nærhet

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Vi har lekegrupper både på avdeling og på tvers av huset
- Vi observerer hva barna er opptatte av, og legger til rette for mer av det
- Fokus på relasjoner og følelser, hvordan vi er mot hverandre
- Vi går på tur i skogen og utforsker nærmiljøet
- Gjennom leken lærer vi (eks lage mat, smake etc)

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Barna får være med å bestemme og påvirke egen hverdag. For eksempel hva de skal ha på brødskiva, hvilken farge de vil bruke, hva de vil leke.
- Vi markerer merkedager gjennom året, for å skape tilhørighet til ulike kulturer
- Vi er opptatt av å legge grunnlag for en bærekraftig utvikling, ta vare på naturen og samfunnet rundt oss. Vi sorterer søppel sammen med barna. Vi gleder oss over å være i naturen.
- Vi undrer oss over ting vi opplever
- Vi er opptatte av at grenser gir trygghet
- Vi venter på tur

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi lærer barna å spise selv fra de begynner i barnehagen
- Vi vasker hender og skaper gode rutiner
- Vi utfordrer barna med ulike lekemateriale og til å bruke ulike sanser
- Vi støtter opp når barna viser interesse for ting
- Vi undrer oss og forsøker å variere tilbudet i for eksempel samlingsstund og vi stimulerer nysgjerrigheten
- Vi anser leken som den viktigste arena for læring

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Vi snakker med barna om hvordan vi ønsker å være mot hverandre.
- Vi er gode rollemodeller ovenfor barna.
- Vi støtter barna i å ta andres perspektiv og reflektere over egne og andres følelser.
- Vi støtter barna i å sette egne grenser og i å finne gode løsninger i konflikter.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved

barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegn til tale. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. (Rammeplanen 2017, side 23)

I år er språk og kommunikasjon et av våre satsningsområder. Se 3.2.2

Barnehagens tiltak:

- Vi er bevisste på forskjellen mellom spørsmål, beskjeder og samtaler
- Vi stiller åpne spørsmål og undrer oss sammen med barna.
- Vi er lydhøre til barnas interesser og erfaringer i samtaler.
- Vi er aktivt lyttende voksne i samhandling med barna
- Vi tilpasser språkmiljø utfra barnas behov.
- Vi har bøker tilgjengelig for barna
- Vi leker med ord, rim, regler, tulleord og rytmer
- Vi bruker visuell støtte ved muntlig formidling.
- Vi gjentar og utvider barnas ytringer.

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse

- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Kommunikasjon, språk og tekst
  - « Vi bruker språket bevisst (organiserer dagen med rom for gode samtaler)
  - « Vi bruker konkrete for å synliggjøre budskapet
  - « Leser bøker og leker med rim, rytmer, regler og sang
- Kropp, bevegelse, mat og helse
  - « Ukentlige hengekøyetur/turer i ulent terreng
  - « Matglede, lar barna være med på matlaging, og utfordrer barna til å smake på ulike ting
  - « Deltar I prosjektet Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.
- Kunst, kultur og kreativitet
  - « Tilbyr barna å utforske ulike materialer på ulike måter
  - « Vi benytter nærmiljøet til kulturelle opplevelser
  - « Vi samarbeider med foreldrene og legger til rette for å lære om hverandres kultur og historie
- Natur, miljø og teknologi
  - « Vi følger endringene I årstiden og undrer oss over den
  - « Vi bruker digitale hjelpemidler til informasjon og kommunikasjon (musikk, finne ut av ting, i foreldresamarbeid og evaluering)
  - « Vi er miljøbevisste og vi arbeider for gjenbruk, minsker matsvinn og kildesorterer
- Antall, rom og form
  - « Vi sorterer leker ut fra funksjon og kategorier
  - « Vi teller og måler det som telles og måles kan
  - « Vi bruker matematiske begreper
- Etikk, religion og filosofi
  - « Vi markerer ulike merkedager og høytider I ulike religioner
  - « Vi undrer oss over ulike måter å leve på

- « Vi arrangerer internasjonal måned og oppfordrer foreldrene og ansatte til å dele informasjon om sin bakgrunn. Vi avslutter med internasjonal kafe.
- Nærmiljø og samfunn
  - « Vi bruker tilbudene i nærmiljøet eks biblioteket og vi plukker epler hos naboene
  - « Arrangerer samisk uke, Forut
  - « Vi har hus/boka om meg, og snakker om ulike familier. Arbeider med mangfold og temaet vold i nære relasjoner

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 6.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet sørger for struktur og forutsigbarhet bl.a. ved å gi barna konkrete valg av egen aktivitet- eksempelvis aktivitetstavle.
- Personalet legger til rette for refleksjonssamtaler med barna i etterkant av både uformelle og formelle læringsaktiviteter.
- Anerkjenne barnas kreative forslag, og bistå dem slik at de får testet ut og satt det ut i livet, både det som gjelder enkeltbarn og i gruppa, blant annet om valg av tursted.
- Opplegget med «ordensbarn» hvor barna medbestemmer og deltar i ulike gjøremål.

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Lekegrupper på tvers hvor hvert kull er i sin egen gruppe.
- Legge til rette ut fra barnets nivå og tilføre ukjent materiell. For å oppleve fremgang og mestring må de utfordres på ting de ikke kan, og ting de finner vanskelig.
- Gjennomføre diverse prosjektarbeid og temaopplegg hvor ting jobbes med over tid.
- Gi barna forkunnskap slik at de lettere kan reflektere og undre seg over det de erfarer.
- Legge til rette for varierte lekaktiviteter.

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Benytte digitale kanaler/ apper for å stimulere til oppøvelse av ferdigheter og kunnskap.
- Å utvide ny kunnskap- ta tak i barnas interesser og bruke digitale verktøy for videre læring. Utforske og videreføre tema.

- Ta med digitale verktøy på tur, mobiltelefon og læringsbrett, slik at barna selv kan dokumentere slik de ser miljøet sitt.
- Bruke digitalt verktøy som Bee Bot for konkrete ferdigheter når det gjelder planlegging av prosess og matte.

6.3 Kvalitetskjennetegn

Kvalitetskjennetegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjennetegn som er tilpasset sine satsingsområder.

Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjennetegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen organiserer tilbudet på en måte som gir trygghet og forutsigbarhet
- Foreldreaktiv tilvenning, der foreldrene er delaktige i å skape en trygg overgang til barnehagen
- Barnet skal oppleve seg sett og respektert og få den støtten det trenger. Dagene tilpasses barnets behov og forutsetninger
- Barnet skal få tid til å bli kjent og utvikle trygge relasjoner og tilhørighet. Alle barn har en egen kontaktperson som tar seg ekstra av barnet den første tiden
- Barnehagen inviterer til foreldremøte for nye foresatte og 6 besøksdager i mai/juni

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Lekegrupper på tvers
- Fellessamling
- Tilvenningsuker i juni
- Foreldrekaffe i forbindelse med tilvenningsuker
- Skoguke
- Besøk/ bli med på tur med ny avdeling i forkant av oppstart
- Felles utelek

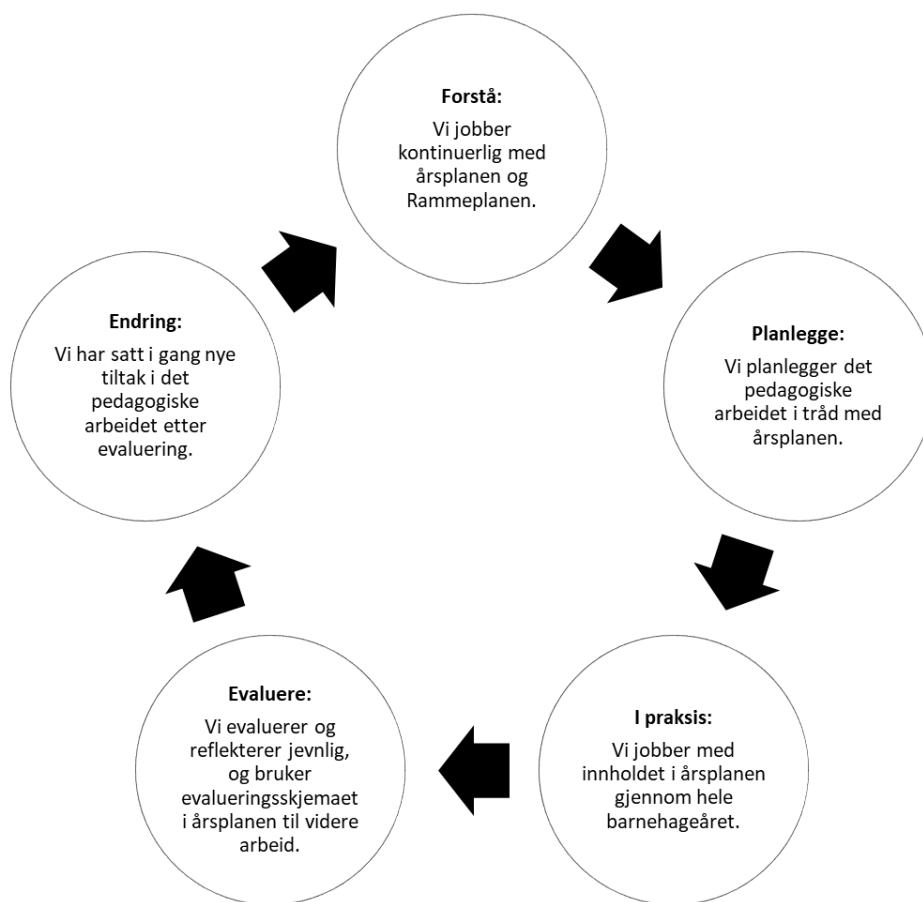
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Ørnegruppa- ukentlig gruppe for skolestarterne
- April- juni; tre-fire skoletreff, der de møter skolestartere som skal begynne på samme skole fra andre barnehager i distriktet
- Tilvenningsuker- egen ørneavdeling
- Ekstra turer til skolen for de som trenger det
- Samarbeid med skolen om sanger og regelleker
- Opplegg som Lucia, turer til brannstasjon, Tømmerholen osv. Ansvar og felles opplevelser som de kan vokse på.

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Vi skriver periodeplan med planlegging og evaluering til foreldrene
- Vi har jevnlig avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter
- Vi bruker felles mal til planlegging og evaluering av ulike arrangement (eks vinteraktivitetsdag)
- Personalet planlegger i forskjellige møtearenaer og avsatt planleggingstid for pedagogene
- Personalet planlegger aktiviteter utfra barnegruppas alder, behov og interesser

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal

beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring
- Personalet vurderer egen praksis opp mot planverk
- Reflekterer og vurderer jevnlig og endrer måten å jobbe på ut fra hva vi ser.
- Vi observerer og noterer og evaluerer aktiviteter og temaer

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Dokumenterer aktiviteter i form av ord og bilder i ukeslutt/månedsbrev
- Vi evaluerer aktiviteter og arrangement
- Vi setter inn tiltak der det er behov ut fra observasjoner

9. Aktiviteter / Årshjul

Måned	Aktiviteter	Ferie og fridager
August		15. og 16. Plandager. Barnehagen er stengt
September	Uke 38 Nasjonal brannvernuke	
Oktober	Forut 24.oktober invitasjon til foreldrene kommer	
November	Internasjonal måned	Plandag 15.11 Barnehagen er stengt
Desember	Lucia fredag 13.	Barnehagen stengt på røde dager i kalenderen
Januar		Plandag 2.1. barnehagen er stengt
Februar	Samefolkets dag 6.februar Arrangerer opplegg i en uke	
Mars		
April		Påskeferie fom 16.4. tom 21.4 Barnehagen er stengt Plandag 22. April Barnehagen er stengt
Mai	Skoguke 21.-28. mai	1.Mai barnehagen stengt 17. Mai Barnehagen er stengt 29. Mai. Kristi Himmelfartsdag Barnehagen er stengt
Juni	Sommerfest arr av foresatte Dato kommer Ørneavslutning Dato kommer	9. juni 2.pinsedag Barnehagen er stengt
Juli		Barnehagen er stengt uke 28 og 29.

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i . Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring

A= Svært god praksis B= God praksis C= Praksis må endres

	Barnehagens arbeid med omsorg	A	B	C	Kommentar
1	Vi har bøy i knærne, og er til stede på barnas nivå				
2	Fokus på det positive, positive handlinger				
3	Alltid tilgjengelig for kos og nærhet				
4	Legger til rette for inkludering, felleskap				
5	Bruker navn på barna, viktig å bli sett som individ				
6	Fokus på individuelle behov				

	Barnehagens arbeid med lek	A	B	C	Kommentar
1	Vi har lekegrupper både på avdeling og på tvers av huset				
2	Vi observerer hva barna er opptatte av, og legger til rette for mer av det				

3	Fokus på relasjoner og følelser, hvordan vi er mot hverandre				
4	Vi går på tur i skogen og utforsker nærmiljøet				
5	Gjennom leken lærer vi (eks lage mat, smake og annet)				

	Barnehagens arbeid med danning	A	B	C	Kommentar
1	Barna får være med å bestemme og påvirke egen hverdag (eks hva de skal ha på skive, hvilken farge de vil bruke, eller hvor de vil sitte i samling)				
2	Vi feirer merkedager gjennom året, for å skape tilhørighet til ulike kulturer				
3	Vi er opptatt av å legge grunnlag for en bærekraftig utvikling, at vare på naturen og samfunnet. Vi sorterer søppel, gleder oss over å være i naturen etc				
4	Vi undrer oss over ting vi opplever				
5	Vi er opptatte av at grenser gir trygghet				
6	Vi venter på tur				

	Barnehagens arbeid med læring	A	B	C	Kommentar
1	Vi lærer barna å spise selv fra de begynner i barnehagen				
2	Vi vasker hender og skaper gode rutiner				
3	Vi utfordrer barna med ulike lekemateriale og til å bruke ulike sanser				
4	Vi støtter opp når barna viser interesse for ting				
5	Vi undrer oss og forsøker å variere tilbudet i for eksempel samlingsstund, stimulere nysgjerrighet				
6	Vi anser leken som den viktigste arena for læring				

	Barnehagens arbeid med vennskap og fellesskap	A	B	C	Kommentar
1	Vi snakker med barna om hvordan vi ønsker å være mot hverandre.				
2	Vi er gode rollemodeller ovenfor barna.				
3	Vi støtter barna i å ta andres perspektiv og reflektere over egne og andres følelser.				

	Barnehagens arbeid med kommunikasjon og språk	A	B	C	Kommentar
--	---	---	---	---	-----------

1	Vi organiserer dagen med smågrupper for å fremme gode samtaler mellom barn og voksne				
2	Vi er aktivt lyttende voksne i samhandling med barna.				
3	Vi bruker visuell støtte ved muntlig formidling.				
4	Vi leker med ord, rim, regler, tulleord og rytmer.				
5	Vi leser med og for barna og har bøker tilgjengelige for barna.				

	Barnehagens arbeid med barns medvirkning	A	B	C	Kommentar
1	Personalet sørger for struktur og forutsigbarhet bl.a. ved å gi barna konkrete valg av egen aktivitet- eksempelvis aktivitetstavla.				
2	Personalet legger til rette for refleksjonssamtaler med barna i etterkant av både uformelle og formelle læringsaktiviteter.				
3	Anerkjenne barnas kreative forslag, og bistå dem slik at de får testet ut og satt det ut i livet. Både som gjelder enkeltbarn og gruppa (eks. hvilestund).				

4	Opplegget med «ordensbarn» hvor barna medbestemmer og deltar i ulike gjøremål.				
---	--	--	--	--	--

	Barnehagens arbeid med progresjon	A	B	C	Kommentar
1	Lekegrupper på tvers hvor hvert kull er i sin egen gruppe.				
2	Legge til rette ut fra barnets nivå og tilføre ukjent materiell. For å oppleve fremgang og mestring må de utfordres på ting de ikke kan, og ting de finner vanskelig.				
3	Gjennomføre diverse prosjektarbeid og temaopplegg hvor ting jobbes med over tid.				
4	Gi barna forkunnskap slik at de lettere kan reflektere og undre seg over det de erfarer.				
5	Legge til rette for varierte lekaktiviteter.				

	Barnehagens arbeid med digital praksis	A	B	C	Kommentar
1	Benytte digitale kanaler/ apper for å stimulere til oppøvelse av ferdigheter og kunnskap.				
2	Å utvide ny kunnskap- ta tak i barnas interesser og bruke digitale verktøy for videre læring. Utforske og videreføre tema.				

3	Ta med digitale verktøy på tur (mobiltelefon og iPad) slik at barna selv kan dokumentere slik de ser miljøet sitt.	■	■	■	
4	Bruke digitalt verktøy som Bee Bot for konkrete ferdigheter når det gjelder planlegging av prosess og matte.	■	■	■	

11. Kilder og referanser

Lov om barnehage

Rammeplanen